

Krušne mrvice

Sjećate li se priče Braće Grimm o Ivici i Marici (u originalu "Hänsel und Gretel"), koje su roditelji, bojeći se gladi, ostavili u šumi. Dok su ih vodili daleko u šumu, djeca su obilježavala put krušnim mrvicama, kako bi se znala vratiti. No životinje su pojele mrvice, djeca su se izgubila, zarobila ih je zla vještica koja je htjela skuhati i pojesti Ivicu. Pobjegli su zahvaljujući lukavstvu i spretnosti, ponijevši usput vještichino blago s kojim su obitelj spasili od siromaštva.

Ljudska su sjećanja nalik na te krušne mrvice. Čak i danas, kad se "sve" može naći na Internetu, ili možda baš radi toga, kao da prevladava zaborav i izgubljenost. Što više, čini se da smo odustali od pokušaja da shvatimo kako svijet funkcionira i tko njime upravlja. Zadovoljavamo se udobnošću i prividnom sigurnošću, dozvoljavamo medijima da nas oblikuju u pasivne potrošače ideja i proizvoda. Zatrpavaju nas preobiljem informacija u kojima se svakodnevno gubimo, čak se aktivno branimo od viška podataka. Nas *techije* zatrpavaju novim, sve moćnijim hardverom i softverom. Taman se navikneš ne nešto, a to je već zastarjelo. Mlađi kolege s mješavinom čuđenja i podsmjeha slušaju starije koji se prisjećaju kako je nekada bilo. Serveri veliki kao trokrilni ormari, čiji su računi za struju bili astronomski, a performanse za današnje pojmove smiješne. Računalo na kojem je razvijen Unix imalo je svega 12 kilobajta memorije, a bilo je "multitasking" i "multiuser", dok današnji "single user" Windowsi dolaze s 4 gigabajta da bi razmaženi korisnik udobno radio.

Pokušat ćemo plivati protiv struje i tražiti na "šumskom tlu" teško uočljive mrvice informacija, ne bi li rekonstruirali put koji bi nas mogao odvesti na sigurno. Evo nekoliko mrvica koje su nam privukle pažnju: objavljen je izvorni kod softvera koji je pogonio Apollo program; Kina ima najjači superkompjuter na svijetu; Britanija izlazi iz EU; hrvatski IT poduzetnici planiraju preseliti posao iz Britanije u Irsku...

Prezentatori na brojnim informatičkim seminarima vole spomenuti kako je današnji pametni telefon nekoliko tisuća puta jači od računala koja su upravljala slanjem ljudi na mjesec. Nedavno smo dobili priliku zaviriti u prošlost. Naime, na [GitHubu](#) [1] je objavljen izvorni kod aplikacije koju je MIT razvio za NASU. Priču o tome isplati se pročitati, prava je ljetna literatura za radoznale, dostupna [ovdje](#) [2]. Izvorni je kod sačuvan u povelikoj hrpi perforiranog papira. Da se sačuva, ispis je skeniran, a onda se našao entuzijast koji je pretipkao tisuće redaka koda u strojnom jeziku nekog zaboravljenog procesora. Sken je na nekim mjestima bio nečitak, pa je entuzijast sam popunio praznine! Kada je kasnije dobio kvalitetniji sken, ispalo je da nije napravio ni jednu grešku! Jednom objavljen, kod je izazvao pažnju brojnih geekova koji su se bacili na proučavanje. U listingu su pronašli brojne duhovite komentare, poput ovoga:

179	TC	BANKCALL	# TEMPORARY, I HOPE HOPE HOPE
180	CADR	STOPRATE	# TEMPORARY, I HOPE HOPE HOPE
181	TC	DOWNFLAG	# PERMIT X-AXIS OVERRIDE

Neki su čak počeli nuditi poboljšanja i optimizacije koda! Ovaj primjer demonstrira snagu otvorene mreže koja omogućuje dijeljenje znanja i njegovo usavršavanje!

Druga zanimljiva mrvica informacije kaže da Kinezi imaju najjači superkompjuter na svijetu, [Sunway TaihuLight](#) [3] koji koristi 10,65 miliona procesorskih jezgri za 93 petaflopsa procesorske snage.

Time su prestigli sami sebe jer i drugi najjači superkompjuter na svijetu je kineski, [Tianhe-2](#) [4] sa 33.9 petaflopsa u sekundi. Rekord je držao tri godine, sa snagom dvostruko većom od američkih i japanskih konkurenata. Koristio je Intelove procesore! SAD su uvele sankcije na izvoz Xeona, ne bi li usporile konkurenciju. No Kinezi se nisu dali smesti, okrenuli su nepriliku u svoju korist, sami su razvili vlastite procesore, napravili još moćnije superračunalo riješivši se usput tehnološke ovisnosti o SAD. Najrazvijenije zemlje žive od prodaje znanja, dok (prljavu) proizvodnju sele u nerazvijene krajeve svijeta. Čini se da toj strategiji počinje nazirati kraj. Kinezi brzo uče i napreduju. To je fascinantna zemlja, puna kontrasta, većim dijelom siromašna i nerazvijena, ali istovremeno sposobna za ovakve tehnološke uzlete.

Slijedeća mrvica koja nas intrigira je Brexit. Dat ću svoje osobno viđenje događanja. Navikli smo da Britanci žele uzeti od EU samo ono što im odgovara. Navikli smo da su teški pregovarači i da često dobiju bolje uvjete od "običnih" članica, a u isto vrijeme zemljama kandidatima postavljaju stroge uvjete za ulazak u Zajednicu. Britanci su vrlo efikasni u dobijanju sredstava iz EU, među najuspješnijima su po tome. No sada su sami sebi zabili autogol. Čini se da je premijer Cameron u izbornoj kampanji spomenuo referendum, kako bi priskrbio podršku dijela birača koji inače ne bi glasali za njega. Njegova stranka se zapravo i nije nadala da će referendum uspjeti! Kada su se narednog dana nakon referenduma probudili, Cameron i voditelji Leave kampanje redom su dali ostavke. Za izlazak iz EU glasali su siromašni krajevi, koji su od EU dobijali izdašnu pomoć. Kasno su shvatili da će izgubiti prihode, pa sad traže od vlade da ih zaštiti (od njih samih!). Ispada da je kampanja za izlazak bila populistička, prljava, puna neistina i poluistina, da je najjači argument bio strah od imigranata. Što je apsurdno, jer Britanija i onako nije u Shengenu! Umjesto pregovaranja i argumentirane rasprave o tome u kom smjeru treba ići EU, odlučili su se za razlaz. Reakcija iz Njemačke brzo je stigla: što prije predajte zahtjev za izlazak, ne možete biti u isto vrijeme unutra i vani. Britanci sad sastavljaju novu vladu, koja će morati rješavati poremećene odnose s EU, ali i probleme unutar UK koje je Brexit izazvalo. Škotska i Sjeverna Irska žele biti članice EU, pa će njihovo odvajanje od Engleske ponovo doći na dnevni red. Nehotični uspjeh kampanje, koji je vjerojatno trebao Englezima osigurati jaču pregovaračku poziciju, otvorio je niz problema.

Postavlja se pitanje može li samostalna Velika Britanija na svjetskom tržištu biti uspješnija nego kao članica EU? Bojim se da se odgovor nudi sam od sebe. Ne može! Airbus je ne nedavnom avio sajmu jednim potpisom ugovora zaradio preko 11 milijardi eura, a još je nekoliko takvih ugovora u pripremi. Ti su avioni zajednički proizvod nekolicine europskih zemalja, nijedna nema dovoljno snage da ih proizvede sama. Samo u Velikoj Britaniji AirBus je stvorio 100.000 radnih mjesta.

Primjer kineskog superračunala pokazuje da globalni izazovi postaju sve složeniji, savez europskih država može spremnije odgovarati na ekonomske, političke i ostale izazove. To još više vrijedi za zemlje poput Hrvatske, u kojoj su nakon Brexita digli glas autisti koji misle da smo dovoljno pametni da opstanemo sami. Nismo! Imamo dvije retardirane političke stranke koje se smjenjuju na vlasti; dok zemlja propada i dug raste, oni zagađuju medijski prostor svojim besplodnim prepucavanjima. Trebali bismo svi konačno shvatiti da današnji junaci nisu političari, već znanstvenici, inovatori i poduzetnici. IT tvrtke bježe iz Hrvatske zbog velikih nameta i gladne birokracije, odlaze u Veliku Britaniju i u zadnje vrijeme u Rumunjsku, koja stimulira razvoj IT industrije tako što im oprašta poreze! Naši poduzetnici koji rade u Britaniji spremni su za Brexit: nije teško preseliti tvrtku u Irsku! Za povratak u Hrvatsku još nisu spremni! Upravo je to za mene najveća i najtužnija vijest, koja u našim medijima ostaje nezapažena!

Izuzetno cijenim poduzetnike. Oni ne čekaju da se država, vlada ili sindikati pobrinu za njih, osiguraju im posao, redovitu plaću, mirovine. Oni su spremni žrtvovati sve za ostvarenje svoje poslovne ideje: i novac i vrijeme, trpeći pri tom ometanja koja svaki doživljavaju od naše birokracije. Hoće li netko jednog dana napraviti registar propalih tvrtki koje je upropastila birokracija? Nekolicina najkvalitetnijih sistemaca iz CARNetove zajednice otisnula se u poduzetničke vode. Radi toga ih još više poštujem.

Svijet je u isto vrijeme premrežen, povezan, a istovremeno nepregledan i nerazumljiv. Ali tako se čini

samo malim ljudima. Globalni manipulatori biraju koje će teme osvanuti u medijima, a koje će se zaobilaziti. Nema više Braće Grimm koja bi djeci na jednostavan način objasnila da je svijet okrutan, da ih ni roditelji ne mogu zaštititi. U vrijeme kad je nastala priča o Ivici i Marici nije bila rijetkost da roditelji napuste djecu koju nisu mogli prehraniti, tako da priča nije posve izmišljena! Kad bismo našu djecu učili da se moraju osloniti na vlastite snage i pamet, a ne očekivati od drugih (političara?!) da im riješe probleme, možda bismo kao zemlja imali bolju šansu.

sri, 2016-07-13 20:23 - Aco Dmitrović **Kategorije:** [Kolumna](#) [5]

Vote: 5

Vaša ocjena: Nema Average: 5 (1 vote)

Source URL: <https://sysportal.carnet.hr/node/1664>

Links

[1] <https://github.com/chrislgarry/Apollo-11>

[2] <http://abcnews.go.com/Technology/apollo-11s-source-code-tons-easter-eggs-including/story?id=40515222>

[3] http://thehackernews.com/2016/06/china-most-powerful-supercomputer.html?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+TheHackersNews+%28The+Hacker+News+-+Security+Blog%29&_m=3n.009a.1264.my0ao081sd.qeq

[4] <http://thehackernews.com/2013/06/fastest-supercomputer-Tianhe-china.html>

[5] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/71>